

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 22.11.2002
KOM(2002) 648 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS BUDJETTIVALLAN KÄYTTÄJÄLLE

**dollari/euro -pariteetin muutosten vaikutuksista EMOTR:n tukiosaston menoihin
varainhoitovuonna 2002**

VARAINHOITOVUOSI 2002

I. JOHDANTO

Dollarin arvo vaikuttaa huomattavaan osaan EMOTR:n tukiosaston menoista.

Useiden maataloustuotteiden vientitukiin (viljat, riisi ja sokeri) sekä eräisiin yhteisön sisäisiin tukiin (tärkkelyksen tuotantotuki, kemianteollisuudelle maksettava sokerin käyttötuki, puuvillan tuki) tarvittavat määrärahat vahvistetaan euroina ilmoitettujen yhteisön hintojen ja yleensä dollareina ilmoitettujen maailmanmarkkinahintojen välisen eron perusteella.

Vaikka muut tekijät säilyvät ennallaan, dollarin arvon vaihtelu suhteessa euroon muuttaa euroina ilmoitettujen yhteisön hintojen ja maailmanmarkkinahintojen välistä eroa ja näin ollen myös tuotantotukien ja vientitukien määrää. Dollarin arvon noustessa tämä ero pienenee ja menot vähenevät; dollarin arvon lasku taas kasvattaa erotusta ja lisää menoja.

Eurooppa-neuvoston 11. ja 12. helmikuuta 1988 pidetyn kokouksen päätelmissä ilmaistiin halu ottaa tarkoin huomioon dollarin arvon muutoksen vaikutukset maatalousmenoihin.

Neuvosto hyväksyi tämän tavoitteen mukaisesti talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta 24. kesäkuuta 1988 tehdyllä päätöksellään¹ 1 miljardin ecun suuruisen varauksen ottamisen yhteisön talousarvioon *"väliaikaisesti dollarin ja ecun välisen markkinoilla todetun valuuttakurssin merkittävistä ja odottamattomista muutoksista suhteessa talousarviossa käytettyyn pariteettiin johtuvien vaikutusten kattamiseksi"*².

Eurooppa-neuvosto vahvisti Edinburghissa 11. ja 12. joulukuuta 1992 pidetyssä kokouksessa rahoitusvarauksen säilyttämisen ennallaan vuosina 1993–1999, mutta päätti pienentää sen 500 miljoonaan ecuun vuodesta 1995 alkaen. Lisäksi talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 29. lokakuuta 1993 tehdyssä Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisessä sopimuksessa³ määrätään, että rahoitusvarauksen tarkoituksena on kattaa dollarin valuuttakurssissa talousarvion valuuttakurssiin verrattuna tapahtuvien merkittävien ja odottamattomien muutosten vaikutukset talousarviomenoihin. Neuvosto teki 31. lokakuuta 1994 talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta uuden päätöksen⁴, jossa otetaan huomioon Edinburghissa pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen ja vuoden 1993 toimielinten välisen sopimuksen päätelmät. Vuoden 1988 päätöksen tavoin tässä uudessa päätöksessä säädetään, että talousarviota laadittaessa käytettävä dollari/ecu -kurssi on kyseistä varainhoitovuotta edeltäneen vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana valuuttamarkkinoilla voimassa ollut keskikurssi.

Berliinissä 24. ja 25. maaliskuuta 1999 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä todettiin vuoden 1999 jälkeistä kautta silmällä pitäen, että rahoitusvaraus olisi poistettava asteittain vuoden 2002 loppuun mennessä. Rahoitusvaraus olisi edelleen 500 miljoonaa euroa vuosina 2000 ja 2001, mutta se supistettaisiin 250 miljoonaan euroon

¹ EYVL L 185, 15.7.1988, s. 29

² Yhteisen rahan käyttöönoton jälkeen 1.1.1999 lainsäädäntöviittaukset ecuun on korvattu eurolla

³ EYVL C 331, 7.12.1993, s. 1

⁴ EYVL L 293, 12.11.1994, s. 14

vuonna 2002. Eurooppa-neuvoston päätelmät vahvistettiin 6. toukokuuta 1999 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁵. Vuoden 1994 päätös korvattiin sittemmin talousarvion kurinalaisuudesta 26. päivänä syyskuuta 2000 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2040/2000⁶, jota alettiin soveltaa 1. lokakuuta 2000. Mainitun asetuksen 8–13 artiklassa säädetään euro/dollari -valuuttakurssin huomioon ottamisesta Berliinissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Asetuksessa säädetään, että vuosina 2000 ja 2001 rahoitusvaraus on edelleen 500 miljoonaa euroa ja että se supistetaan 250 miljoonaan euroon vuonna 2002 ja tämän jälkeen poistetaan varainhoitovuodesta 2003 alkaen. Jos dollarin arvo suhteessa euroon nousee talousarviossa käytettyyn valuuttakurssiin verrattuna, tukiosastossa syntyvät säästöt siirretään rahoitusvaraukseen enintään 500 miljoonan euron määrään asti (250 miljoonaan euroon asti vuonna 2002). Jos talousarviokustannukset kasvavat siksi, että dollarin arvo talousarviossa käytettyyn valuuttakurssiin verrattuna laskee, eikä kustannuksia voida kattaa EMOTR:n tukiosaston 1–3 osaston talousarviomäärärahoista, käytetään rahoitusvarausta ja tehdään määrärahasiirtoja niihin EMOTR:n tukiosaston budjettikohtiin, joihin dollarin heikentyminen on vaikuttanut. Rahoitusvaraukseen turvaudutaan, jos mainitut säästöt (tai mahdolliset lisäkustannukset) ovat suuremmat kuin 200 miljoonan euron neutraali marginaali (100 milj. euroa vuonna 2002).

Komissio esittää budjettivallan käyttäjälle asetuksen (EY) N:o 2040/2000 10 artiklan mukaisesti tämän varainhoitovuotta 2002 koskevan kertomuksen siitä, miten 1. elokuuta 2001–31. heinäkuuta 2002 tapahtuneet dollarin ja euron keskimääräisen valuuttakurssin muutokset suhteessa talousarviossa käytettyyn valuuttakurssiin ovat vaikuttaneet EMOTR:n tukiosaston 1–3 osaston menoihin. Tämän kertomuksen tietoja voidaan käyttää arvioitaessa, pitäisikö näiden vaikutusten vuoksi ehdottaa siirtoa rahoitusvarauksesta tai rahoitusvaraukseen sekä arvioitaessa mahdollisen siirron määrää.

II. DOLLARIN ARVON VAIKUTUS EMOTR:N TUKIOSASTON MENOIHIN VUONNA 2002

Euro/dollari -valuuttakurssin muutosten vaikutusten arvioimiseksi varainhoitovuonna 2002 on asetuksen (EY) N:o 2040/2000 8 artiklan mukaisesti otettava huomioon 1. elokuuta 2001–31. heinäkuuta 2002 todetun euron ja dollarin keskimääräisen valuuttakurssin ja vuoden 2002 talousarviossa käytetyn valuuttakurssin välinen ero.

Kun alustavaa talousarvioesitystä laadittiin huhtikuussa 2001, varainhoitovuoden 2002 määrärahojen arvioimisessa alun perin käytetty valuuttakurssi oli 1 euro = \$ 0,92 (vuoden 2001 tammi-, helmi- ja maaliskuun keskikurssi, kuten asetuksessa (EY) N:o 2040/2000 säädetään). Kun komissio hyväksyi vuoden 2001 lokakuun lopussa maatalousmenoja koskevan oikaisukirjelmän alustavaan talousarvioesitykseen, uudeksi valuuttakurssiksi vahvistettiin 1 euro = \$ 0,89 (vuoden 2001 heinä-, elo- ja syyskuun keskikurssi). Tämä jäi myös lopulliseksi talousarvion kurssiksi vuoden 2002 talousarvioennusteita laadittaessa.

Seuraavassa taulukossa esitetään tarkastelujakson aikana todetut valuuttakurssin ja talousarviossa käytetyn kurssin (1 euro = \$ 0,89) väliset erot kuukausittain:

⁵ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1
⁶ EYVL L 244, 29.9.2000, s. 27

	Todettu kurssi 1 euro = \$...	Talousarvion kurssi 1 euro = \$...	Ero dollareina	Ero prosentteina
A	b	c	d = b - c	e = b/c
Elokuu	0.9005	0.8900	+ 0.0105	+ 1.2
Syyskuu	0.9111	0.8900	+ 0.0211	+ 2.4
Lokakuu	0.9059	0.8900	+ 0.0159	+ 1.8
Marraskuu	0.8883	0.8900	- 0.0017	- 0.2
Joulukuu	0.8924	0.8900	+ 0.0024	+ 0.3
Tammikuu	0.8833	0.8900	- 0.0067	- 0.8
Helmikuu	0.8700	0.8900	- 0.0200	- 2.2
Maaliskuu	0.8758	0.8900	- 0.0142	- 1.6
Huhtikuu	0.8858	0.8900	- 0.0042	- 0.5
Toukokuu	0.9170	0.8900	+ 0.0270	+ 3.0
Kesäkuu	0.9554	0.8900	+ 0.0654	+ 7.3
Heinäkuu	0.9922	0.8900	+ 0.1022	+ 11.5
Keskimäärin 1.8.2001-31.7.2002	0.9072	0.8900	+ 0.0172	+ 1.9

Tarkastelujakson pyöristetty keskikurssi oli 1 euro = \$ 0,91 eli 2,2 prosenttia korkeampi kuin talousarvion valuuttakurssi, mikä vastaa dollarin arvon alenemista 2,2 prosentilla.

Tästä dollarin arvon alenemisesta aiheutui EMOTR:n tukiosastolle lisämenoja.

Todettu keskikurssi, 1 euro = \$ 0,91, on päiväkurssien aritmeettinen keskiarvo kyseisten 12 kuukauden aikana. Tarkastelujakson (elokuu 2001 – huhtikuu 2002) ensimmäisten yhdeksän kuukauden aikana kuukauden keskikurssit vaihtelivat $\pm$ 2,5 % talousarviossa käytettyyn kurssiin nähden, ja koko yhdeksän kuukauden jakson keskikurssi oli lähes sama kuin talousarvion kurssi. Huhtikuun jälkeen dollarin arvo kuitenkin laski huomattavasti, mikä johti siihen, että heinäkuussa 2002 keskikurssi oli 1 euro = \$ 0,99, joka on noin 11 % korkeampi kuin talousarviossa käytetty pariteetti.

Dollarin kurssin alenemisesta koituneiden menojen arvioimiseksi täsmällisesti tilanteessa, jossa erot suhteessa talousarvion valuuttakurssiin olivat vaihtelevia, on tarpeen vahvistaa kyseisenä ajanjaksona painotettu dollarin keskikurssi niiden maataloustuotteiden osalta, joiden euroina ilmoitettuihin menoihin dollari vaikuttaa. Tässä yhteydessä on otettava huomioon vientitukea saavien vietyjen määrien tai muuta yhteisön tukea saavien määrien kausivaihtelut. Vuonna 2002 kaikkia kyseisiä tuotteita ja toimenpiteitä koskeva painotettu keskikurssi oli 1 euro = \$ 0,906.

Tämän perusteella EMOTR:n tukiosastolle dollarin arvon alenemisesta suhteessa talousarvion pariteettiin arvioidaan varainhoitovuonna 2002 aiheutuneen lisämenoja 33 miljoonaa euroa. Summan suhteellinen pienuus varainhoitovuonna 2002 heijastaa paitsi sitä, että todetun valuuttakurssin ja talousarvion kurssin välinen vaihteluväli oli pieni, myös sitä, että vientitukea saavat viljamäärät olivat selvästi edellisvuotta pienemmät, mikä puolestaan johtui siitä, että EU:n hinnat ja maailmanmarkkinahinnat olivat hyvin lähellä toisiaan suurimman osan markkinointivuotta 2001/2002.

Kyseisiä lisämenoja koskeva yksityiskohtainen laskelma esitetään liitteessä, ja se jakautuu luvuittain seuraavasti:

B1-10 : Peltokasvit (viljakasvit)	8 miljoonaa euroa
B1-11 : Sokeri	15 miljoonaa euroa
B1-13 : Puuvilla	3 miljoonaa euroa
B1-18: Muut kasvintuotannon alat (riisi)	-
B1-30: Liitteeseen I kuulumattomat tuotteet (viljat, sokeri, riisi)	6 miljoonaa euroa
B1-32: Saaret ja syrjäiset alueet	1 miljoona euroa
YHTEENSÄ	33 miljoonaa euroa ⁷

Muilla tuotannonaloilla ja etenkin eläintuotteiden alalla on huomattava, että edellisen vuoden tapaan dollareina ilmoitettuja maailmanmarkkinahintoja ei otettu huomioon talousarviota laadittaessa. Tämän vuoksi ei ollut tarpeen arvioida dollarin arvon muutosten vaikutuksia kyseisille aloille myönnettyihin vientitukiin tai yhteisön tukiin.

Koska 33 miljoonan euron lisämenot varainhoitovuonna 2002 ovat alle asetuksen (EY) N:o 2040/2000 11 artiklan 2 kohdassa mainitun 100 miljoonan euron neutraalin marginaalin, rahoitusvarauksesta ei voida tehdä siirtoa. Lisämenot voidaan kuitenkin kattaa EMOTR:n tukiosaston 1–3 osaston vuotta 2002 koskevista talousarviomäärärahoista.

⁷

Pyöristysten vuoksi yksittäisten kohtien summa ei välttämättä vastaa kokonaismäärää

LIITE - Euro/dollari -valuuttakurssin muutosten vaikutus EMOTR:n tukiosaston menoihin: varainhoitovuosi 2002

	Todettu keskimääräinen maailman- markkinahinta	Tekninen tarkistuskerroin	Keskimääräinen huomioon otettu maailman- markkinahinta	Painotettu keskikurssi	Maailmanmarkkinahinta euroiksi muunnettuna		Kurssi- poikkeamasta johtuva yksikkövaikutus	Tukea saaneet määrät	Talousarvio- vaikutus yhteensä
					pariteetilla 1 euro = \$ 0.89	totetulla painotetulla keskikurssilla			
	(\$/t)		(\$/t)	(1 euro = \$..) \$	(euroa/t)	(euroa/t)	(euroa/t)	(1 000 t)	Miljoonaa euroa
a	b	c	d = b x c	e	f = d / 0.89	g = d x e	h = f - g	i	j = h x i
A. VIENTITUET									
Vilja ja riisi									
- Vehnä	101	1.00	101	0.93	113.5	108.6	4.9	624 (1)	3.1
- Ohra	90	1.00	90	0.93	101.1	97.1	4.0	166 (1)	0.7
- Durumvehnä	167	1.00	167	0.89	187.6	187.6	0.0	0 (1)	0.0
- Muut viljalajit	90	1.00	90	0.90	101.1	100.0	1.1	2.830 (1)	3.1
- Riisi (hiottua riisiekvivalenttia)	254	1.00	254	0.89	285.4	285.4	0.0	133	0.0
Sokeri	212	1.00	212	0.91	238.2	233.0	5.2	2.508	13.0
Liitteeseen I kuulumattomat tuotteet									
- Vehnä	101	1.00	101	0.93	113.5	108.6	4.9	200 (1)	1.0
- Ohra	90	1.00	90	0.93	101.1	97.1	4.0	50 (1)	0.2
- Durumvehnä	167	1.00	167	0.89	187.6	187.6	0.0	0 (1)	0.0
- Muut viljalajit	93	1.00	93	0.90	104.5	103.3	1.2	1.617 (1)	1.9
- Riisi	254	1.00	254	0.89	285.4	285.4	0.0	12	0.0
- Sokeri	212	1.00	212	0.91	238.2	233.0	5.2	470	2.4
B. JULKISISSA VARASTOISSA OLEVIEN TUOTTEIDEN VIENTI									
- Vehnä	113	1.00	113	0.88	127.0	128.4	-1.4	180	-0.3
- Ohra	100	1.00	100	0.89	112.4	112.4	0.0	1 350 285	0.0
- Ruis	69	1.00	69	0.88	77.5	78.4	-0.9		-0.3
C. TUET									
Tärkkelys (tuotantotuki)	93	1.60	149	0.90	167.4	165.6	1.8	760	1.4
Kemianteollisuudessa käytettävä sokeri	212	1.00	212	0.91	238.2	233.0	5.2	400	2.1
Kuitukasvit (puuvilla)	800	0.206	165	0.90	185.2	183.1	2.1	1.575	3.3
Saaret ja syrjäiset alueet									
- Vehnä	101	1.00	101	0.93	113.5	108.6	4.9	126	0.6
- Ohra	90	1.00	90	0.93	101.1	97.1	4.0	40	0.2
- Durumvehnä	167	1.00	167	0.89	187.6	187.6	0.0	3	0.0
- Muut viljalajit	90	1.00	90	0.90	101.1	100.0	1.1	265	0.3
- Riisi (hiottua riisiekvivalenttia)	254	1.00	254	0.89	285.4	285.4	0.0	7	0.0
- Sokeri	212	1.00	212	0.91	238.2	233.0	5.2	3	0.0
A + B + C YHTEENSÄ				(0.906)					32.7

HUOM: Taulukon tietojen perusteella euro/dollari -valuuttakurssin 10 prosentin muutos aiheuttaisi menoihin 185 miljoonan euron muutoksen.
(1) Ei sisällä vietyjä verollisia tai nollatuen saaneita määriä.

LIITETTÄ KOSKEVIA SELVENTÄVIÄ HUOMAUTUKSIA

Taulukon sarakkeessa a esitetään kaikki ne budjettikohdat, joihin dollarin arvon muutoksilla suhteessa talousarviossa käytettyyn valuuttakurssiin on selkeä ja suora vaikutus.

Sarakkeessa b ilmoitetaan kyseisen ajanjakson arvioitut keskimääräiset maailmanmarkkinahinnat dollareina.

Ne vastaavat joko yhteisön tuotteiden viennin yhteydessä toteutuneita keskimääräisiä myyntihintoja tai eri tukien laskemisessa käytettyjä hintoja.

Nämä hinnat kerrotaan tarkistuskertoimella [sarake c], joka osoittaa tuen tai vientituen määrittämiseksi huomioon otetun maailmanmarkkinahinnan painotuksen. Esimerkiksi tärkkelyksen tuotantotukea määritettäessä maissin maailmanmarkkinahinta otetaan huomioon 1,6 kertaisena.

Sarakkeessa d esitetään tarkistuskertoimella korjatut keskimääräiset maailmanmarkkinahinnat dollareina.

Sarakkeessa e luetellaan euron/dollarin todetut keskipurssit, jotka on painotettu vientitukia tai yhteisön tukea saavien määrien kausivaihtelu huomioon ottaen.

Sarakkeissa f ja g ilmoitetaan korjatut keskimääräiset maailmanmarkkinahinnat muunnettuina euroiksi käyttäen talousarvion valuuttakurssia (1 euro = \$ 0,89) ja sarakkeessa e olevia todettuja painotettuja keskipurssseja.

Sarakkeessa h ilmoitetaan valuuttakurssien poikkeaman yksikkövaikutus euroina tonnilta.

Kun kyseinen yksikkökohtainen luku kerrotaan tarkastelujakson aikana tukea ja/tai vientitukea saaneilla arvioituilla määrillä [sarake i], saadaan euromääräinen kokonaisvaikutus talousarvioon [sarake j].